

Kjak

Bjørt Samuelsen

Sorgarleikurin í Norra og Kringvarp Føroya

Fríggjakvøld 22. juli. BBC sendir í kvøld áhaldandi tíðindi um “Norway attack”, um sorgarleikin í Oslo og á Utøya. Sama gera týðandi sjónvarpsrásir í flestu londum

Tey bera tíðindini, viðgera tey, samtala við serfrøðingar, meta um avleiðingarnar fyri Norra, fyri Norðurlond, fyri gerandisdegin, trygdina og framtíðina hjá okkum, sum búgva í einum annars friðarligum parti av heiminum.

Eitt av grannalondum okkara er rakt av einari ógvusligari vanlukku. Einari yvirgangsatsókn í sjálvum hjartanum hjá norska stjórnarvaldinum. Ein beinleiðis

roynd at drepa norska forsetan. Og eitt óhugnaligt hópdráp á nøkur ósek ung fólk, á politiskari legu á Utøya.

Men í sjónvarpinum í Kringvarpinum er ein sangkapping, heldur enn ein longd tíðindasending.

Tað sjónvarpið kundi bjóða í dag, var samsending seinnapartin við NRK, bert til 17.55, tá vanliga skráin tók við. Dagur og vika var – heppið – á skránni í kvøld.

Og har verða hesi heims-høvudstíðindi viðgjørt nakrar fáar minuttir. Síðani kemur ein røð av tíðindum, sum í dagsins samanhangi tykjast fullkomiliga líkasæl. Eingin umlegging av sendingini, eingin sending tikin av skránni. Um ikki annað kundi KRF hildið fram at samsent í brotum, soleiðis, at tíðindafundir, sum tann við norska forsætisráðharran (sum er live á BBC og aðra-

staðni) og aðrar broytingar í støðuni, verða send inn ímillum. Heldur ikki útvarps-tíðindini klokkan 21 bera nýggjastu tíðindini. Hóast ein ørgrynna er hent síðani klokkan 18. Og á heimasíðuni er seinasta dagføringin í skrivandi stund fleiri tímar gomul!

Hetta er álvarsamasta og ótryggasta støðan Norðurlond hava verið í síðani seinna heimsbardaga, siga

fleiri. Kring allan heim rudda sjóvarpsrásir skráanna, fyri at senda úr Norra. Men Kringvarpið sendir “Kappgiting og Kærleiki”, “Uppá tá” og annað á hesum degi óviðkomandi!

Summarfrí er. Tað verður tó ongantíð ein undarførsla hjá einum almennum miðli, tá kreppustøður taka seg upp. Raðfestingin hjá Kringvarpinum í kvøld er bæði óskiljandi og órógvandi igno-

ant. Hon kemur omaná eina aðra løgna raðfesting - at Dog V einans verður send tvær ferðir um vikuna - og ber tíverri boð um, at kringvarpsleiðslan helst ikki skilir, at tað ikki ber til at niðurraðfesta tíðindatænastuna á henda hátt, uttan samstundis at undirgrava týðningin av almenna kringvarpinum.

Hans Pauli Strøm

løgtingsmaður fyri Javnaðarflokkin

Skilagott at smíða ein samríkisblokk til valið

Nú valstríðið fer at taka seg upp, beinanvegin tá tingið kemur saman aftur á Ólavsøku, er stundin komin til at teir báðir samríkisflokkarnir, Javnaðarflokkurin og Sambandsflokkurin, boða veljarunum frá, at vit fara at standa saman í valstríðnum – og verða kjarnin í nýggjari samgongu eftir valið

Tað, sum eg mæli til, er við øðrum orðum, at vit í Javnarflokkinum og Sambandsflokkinum beinanvegin leggja eina felags politiska ætlan um høvuðsmálini og skipa okkum í ein sokallaðan samríkisblokk til valið - fyri ríkisfelagsskapi, fyri sosialari trygd og rættvísi, og fyri vinnuligum og búskaparligum vøkstri.

Hóast tað neyvan fer at eydnast hesum báðum flokkum at fáa meiriluta, so er enn minni hugsandi, at tann grómuta gongan av fullveldisflokkum verður før fyri at skipa nakra líkinda meirilutasamgongu. Tí er stórur møguleiki fyri, at ein samskipaður samríkisblokkur kann koma sum vinnari burturúr fløktu støðuni eftir valið, antin í

minnilutasamgongu ella við at skipa meiriluta saman við øðrum.

At hetta væl ber til er gongdin síðstu mánaðirnar gott dømi um. Síðani Fólkaflokkurin stakk halan millum beinini í vár, hava vit samstarvað væl bæði við Tjóðveldi, Sjálvstýrisflokkinn og Framsókn.

Á landsfundi Javnaðarfloksins síðsta heyst mælti okkara táverandi formaður, Jóannes Eidesgaard, sum tann fyrsti til, at flokkarnir í Føroyum nú eisini áttu at verið búnir til at skipa seg í politiskar “blokkar” upp undir val, við nøkrum greiðum felags høvuðsmálum, so tað bæði gjørdist meira forpliktandi fyri flokkarnar, hvat teir fóru til val uppá, og tað samstundis gjørdist greiðari

fyri veljarunum, hvat teimum stóð í boði, um teir valdu hendan ella handan flokkinn.

Síðani hevur eisini tann skilagóði Sjúrdur Skaale, fyrrverandi tjóðveldismaður, í sínum royndum at víðka um okkara fatan av politiska fólkaræðinum, talað fyri slíkum blokkpolitikki. Veljarin verður snýttur, sigur Sjúrdur. Hann velur ein flokk, tí hann er fyri ávisum sjónarmiðum, men ofta hendir at hansara flokkur fer í samgongu við “figgindan”, og burturúr tí kemur ein politikkur, sum hann undir ongum umstøðum vil kennast við.

Seinast var tað Edmund Joensen, sum í vár í greinini, “Nú er brúk fyri blokkpolitikki”, mælti til, at “heldur enn at leypa stein av steini eiga Sambandsflokkurin og

Javnaðarflokkurin beinanvegi at leggja lunnar undir ein stabilan blokk av politiskum flokkum, sum í felag kunnu fara til løgtingsval við tí fyri eyga at skapa alneyðugan búskaparvøkstur, fólkvøkstur, vælferð og stabilitet”.

Egeri samdur við Edmund Joensen. Javnaðarflokkurin og Sambandsflokkurin hava framum aðrar flokkar samstarvað sera væl. Tað vóru hesir báðir flokkar, sum bóru fyrru ABC-samgonguna og somuleiðis ta seinnu, eins og tað vóru vit, sum stóðu fyri teim nógvu positivu avrikunum. Og síðan vit sluppu av við deyðvektina í Fólkaflokkinum, hava hesir báðir flokkar eisini evnað at skipa fyri breiðum samstarvi í løgtinginum.

Tí tað sum fram um

alt eyðkennir hesir báðar flokkar, er viljin til at røkka úrslitum, meðan aðrir eru meira upptiknir av skróli og rumbli.

Harafturat er týðningarmikið, at samríkisflokkarnir ganga á odda, fyri at beina allan iva burtur um tað gagnliga og mennandi samstarvið, vit hava í ríkisfelagskapinum.

Fyri tað triðja eru vit ein sosialdemokratiskur og ein sosialliberalur flokkur, sum seta fólksins vælferð í háseti, og undir ongum umstøðum vilja spæla hasard við landsins framtíð í ábyrgdarleysum fullveldisromantikki.

Latið okkum ikki drála við við hesum, men beinanvegin fara undir at smíða samríkisblokkinn, so vit eru

klár, tá løgtingsvalið fer at at verða útskrivað tíðliga í heyst, møguliga longu um mánaðarskiftið august-september.

Tað eru bæði vansar og fyrimunir við at skipa fyri slíkum forpliktandi samstarvi, sum vit eisini kunnu kallað blokkpolitikkur. Vit binda báðar flokkarnar saman, og kunnu tí ikki gera júst sum hvørjum lystir. Men tað gevur okkum eina samlaða styrki, sum aðrir illa sleppa uttanum.

Størsta fyrimunin fáa veljararnir, sum á henda hátt fáa størri trygd fyri, at tá tey atkvøða fyri Javnaðarflokkinum og Sambandsflokkinum, so vita tey, hvat tey fáa. So verður ikki, velja tey ein av hinum, velja tey ein av hinum flokkunum.